

Bilaga 4.2 Lokalförsörjning för gymnasieskolan 2024–2040

4.2.1. Sammanfattning	2
4.2.2 Nuläge	2
4.2.3 Planering av lokaler för år 2023–2031.....	5
4.2.4. Långsiktig planering av behovet av lokaler mellan år 2031–2040 ..	11
4.2.5 Hyreskostnadsutveckling	12

4.2.1. Sammanfattning

Befolkningsutveckling för unga mellan 16–18 år i regionen ser ut att stabilisera sig jämfört med tidigare års nedskrivningar. Fram till år 2026 förväntas antalet unga i gymnasieålder öka. Därefter ligger antalet på en stabil nivå även om en viss minskning sker fram till 2031.

Antalet elever mellan 16–18 år boende i Stockholms stad ökar i högre utsträckning än i övriga regionen. Det innebär att behovet av gymnasieplatser är större i Stockholms stad jämfört med övriga länet under den första planeringsperioden.

Det finns idag ledig kapacitet i såväl regionen, stadens egna gymnasieskolor samt fristående huvudmän i Stockholm. För en kostnadseffektiv skolverksamhet bör befintliga lokalresurser nyttjas så långt som möjligt före investeringar i nya lokaler.

Fram till 2031 förväntas över 4 500 fler elever gå på gymnasieskolor inom staden. För att stockholmselever ska ha en fortsatt möjlighet att gå i en gymnasieskola i lägeskommun Stockholm behöver nya gymnasieplatser tillskapas i såväl egen regi som hos fristående huvudmän.

Utöver dagens befintliga kapacitet i egen regi planerar förvaltningen tillskapa cirka 1 700 nya elevplatser, vilket motsvarar det förväntade behovet fram till år 2031. Då stockholmseleverna blir fler i förhållande till övriga länet, innebär det att andelen stockholmselever i stadens egna skolor sannolikt kommer öka.

Det råder en osäkerhet kring fristående huvudmäns incitament att expandera i takt med det ökade behovet. De senaste åren har antalet nya platser i fristående regi inom staden minskat jämfört med tidigare år. De samhällsekonomiska förutsättningarna, kommande förändringar i lagstiftning som rör dimensionering av gymnasieutbildningen kan påverka förutsättningarna.

På längre sikt råder det en större osäkerhet kring elevutvecklingen. Prognoser visar att antalet gymnasieelever i länet minskar mellan år 2031 och 2040, medan antalet stockholmselever förväntas vara relativt oförändrat.

Förvaltningen planerar inga kapacitetsförändringar under den andra planeringsperioden. Elevantalsutvecklingen kommer följas noggrant för att säkerställa ekonomiskt hållbara verksamheter och ett kostnadseffektivt nyttjande av stadens lokalresurser.

4.2.2 Nuläge

Stockholms stad ingår i den gemensamma gymnasiregionen Storsthlm. Regionens samverkan syftar till att erbjuda regionens elever ett brett utbud av gymnasieutbildningar. Alla behöriga gymnasieelever i Stockholms läns 26 kommuner samt Håbo söker och blir antagna på lika villkor. Urvalsgrunden till gymnasieskolorna är huvudsakligen meritvärde och i vissa fall färdighetsprov. Den gemensamma planeringen inom gymnasiregionen sker i form av fem kluster sammansatta av kommuner utifrån elevernas pendlingsmönster.

Idag finns nästan 90 000 elever i samverkansområdets 190 gymnasieskolor. Samtliga nationella program och majoriteten inriktningar erbjuds inom gymnasiregionen.

Figur 4.1: Elevantal i gymnasieskolor i regionen

Huvudman	Totalt antal	Boende i Stockholm		Boende i andra kommuner	
		Antal	Andel	Antal	Andel
Totalt	87 278	29 376	34%	57 902	66%
Kommunal Stockholms stad	18 243	11 534	63%	6 709	37%
Fristående skola Stockholm stad	23 932	11 186	47%	12 746	53%
Kommunal i annan kommun	28 540	3 355	12%	25 185	88%
Fristående skola annan kommun	16 563	3 301	20%	13 262	80%

Stockholms stad är gymnasierregionens största huvudman med 21 procent av regionens gymnasieelever inskrivna i stadens skolor. Tillsammans med fristående skolor i staden går nästan hälften av alla gymnasierregionens elever på en skola i Stockholm, samtidigt som antalet stockholmselever utgör en tredjedel av det totala elevunderlaget i regionen.

Hösten 2022 var drygt 50 procent av länets gymnasieelever inskrivna i en skola i staden. Samtidigt gick cirka 80 procent av stockholmseleverna på en skola i staden (inkl. Värmdö gymnasium) varav 39 procent gick en av stadens kommunala skolor.

Den politiska målsättningen är att staden ska undvika utträngningseffekter både i egen regi och fristående regi i Stockholm. Stockholmseleverna ska ha möjlighet att komma in på skolor i staden och ska inte behöva resa utanför kommunen om de inte själva önskar det eller programvalet kräver det.

4.2.2.1 Kapacitet inom regionen

Antalet anmälda gymnasieplatser i regionen har sedan 2011 alltid överstigit behovet. Vid skolstart varje år har det funnits lediga platser. Såväl kommunala- som fristående huvudmän har utökat sin kapacitet successivt.

Vid slutantagningen år 2022 fanns 1 200 lediga platser inom högskoleförberedande program och 2 000 inom yrkesprogrammen. Överdimensioneringen är störst inom yrkesprogrammen och främst på fristående skolor där cirka 70 procent av de lediga platserna fanns. Även inom högskoleförberedande program fanns flest lediga platser på fristående skolor. Merparten av yrkesutbildningarna drivs i fristående regi. Andelen sökande till yrkesprogram har successivt minskat sedan införandet av den nya gymnasieskolan år 2011.

Figur 4.2: Förändring av antalet platser åk 1 i regionen.

Program	Antal platser	Varav i staden	Antal platser	Varav i staden	Antal platser	Varav i staden
	2021	2021	2022	2022	2023	2023
Högskoleförberedande program	23 024	11 789	24 020	12 487	24 287	12 504
Ökning/minskning per år			996	698	267	16
Yrkesprogram	7 620	2 467	7 675	2 603	7 871	2 542
Ökning/minskning per år			55	136	196	-61
Summa antal platser	30 644	14 256	31 695	15 090	32 158	15 045
Ökning/minskning per år			1051	834	463	-45

4.2.2.2. Kapacitet och fyllnadsgrad i egenregi

Förvaltningen bedömer att Stockholms stads 26 kommunala gymnasieskolor en kombinerad kapacitet för nästan 20 000 elever. Lokalkapaciteten är avhängig skolornas programsammansättning. Yrkesprogram kräver ofta större lokalyta och mer anpassade lokaler än högstskoleförberedande program. Detsamma gäller i viss uträkning också för introduktionsprogrammen och den anpassade gymnasieskolan där undervisningen sker i mindre grupper.

Höstterminen 2022 var 18 200 elever inskrivna i stadens skolor med en sammanlagd fyllnadsgrad på 92 procent. Förvaltningen bedömer att det i praktiken är svårt att ha en högre fyllnadsgrad än 95 procent i gymnasielokaler. På stadsövergripande nivå har stadens gymnasielokaler en hög nyttjandegrad, samtidigt finns outnyttjad lokalkapacitet om cirka 500–700 platser.

Skolornas attraktivitet är en grundförutsättning för en god fyllnadsgrad, men andra faktorer påverkar också. I regel är fler gymnasieelever inskrivna i årskurs 1 än i årskurs 2 och 3 vilket påverkar skolornas fyllnadsgrad. För att hålla hyresnivåerna per elev nere behöver skolornas kapacitet fyllas så mycket som möjligt över samtliga årskurser. Det finns också utmaningar med att uppnå en hög fyllnadsgrad snabbt efter öppnande av ny skola och vid större kapacitetsökande projekt. I dessa fall tillkommer oftast hela kapacitetsökningen på en gång. Förvaltningen undersöker alltid evakueringsbehov och tillfälliga behov i staden samt färdigställande i etapper för att lokaler ska nyttjas fullt ut vid färdigställande. Fyllnadsgraden kan också påverkas av samverkansuppdrag med andra förvaltningar exempelvis vuxenutbildningen som nyttjar lokaler på vissa gymnasieskolor.

Samtidigt kommer en viss ledig kapacitet alltid att finnas. Staden behöver disponibel kapacitet och beredskap för kontinuerlig antagning under pågående termin för elever som ingår i hemkommunens ansvar. Det kan exempelvis vara knutet till introduktionsprogram, nyanlända eller nyinflyttade elever och elever i anpassad gymnasieskola.

4.2.2.3. Hemkommunens ansvar att erbjuda utbildning

Inom gymnasieskolan finns fyra introduktionsprogram. Dessa ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller leda till arbete. Staden behöver säkra tillgången till platser i relation till elevökningarna då det ytterst är hemkommunens ansvar att erbjuda utbildning. Idag erbjuds stockholmseleverna samtliga introduktionsprogram, men inte alla inriktningar. Staden är beroende av andra huvudmän för att kunna erbjuda en bredd av utbildningsalternativ även för obehöriga elever. Det är viktigt att följa platsutvecklingen i regionen så att även obehöriga elever fortsatt har tillgång till ett brett programutbud.

För nyanlända elever finns START Stockholm där elevernas kunskaper kartläggs. Under 2022 placerades 370 elever på gymnasiet, de allra flesta på Liljeholmens gymnasium. När en elev bedöms ha kommit längre i svenska språket erbjuds språkintrödnation på olika nivåer på 10 av stadens gymnasieskolor.

Den anpassade gymnasieskolans elever omfattas inte av regionens samverkansavtal vilket innebär att staden behöver uppfylla hemkommunens ansvar att erbjuda utbildning. Staden erbjuder samtliga nationella program och det finns tillräcklig kapacitet. Den anpassade gymnasieskolans individuella program (IAND) erbjuds på två skolor i staden och täcker inte behovet av platser för elever folkbokförda i Stockholms stad. Staden är därför beroende av andra huvudmäns utbud för att stadens elever skall få en plats. En situation som är sårbar både ur elevperspektiv och hemkommunsperspektiv. Det är önskvärt med en större geografisk spridning av IAND-platser än vad som finns idag.

Befintliga skolors lokalkapacitet kan komma att förändras vid behov av att anordna utbildningsplatser inom ramen för stadens hemkommunansvar.

4.2.2.4. Elevströmmar inom gymnasiregionen

Den gemensamma gymnasiregionen medför att elever på nationella program i Stockholms län är rörliga och reser över kommungränserna. Cirka 20 000 elever pendlar idag till gymnasieskolor i Stockholm varav 6 700 till stadens kommunala skolor. Samtidigt pendlar cirka 5 800 stockholmelever till skolor utanför staden. Hur elevströmmarna ter sig varierar mellan kommunerna men elevernas val av skola sammanfaller ofta med kollektivtrafikens utsträckning, att det ska vara enkelt att resa mellan hemmet och skola. Även skolornas attraktivitet är av betydelse och påverkar elevernas benägenhet att resa över kommungränser för sin utbildning.

Underlag från Storsthlm visar att merparten av gymnasieeleverna går i en gymnasieskola i sin hemkommun eller inom det egna kommunklustret. I kommunklustren Nordost och centrum, där Stockholm stad ingår, stannar över 80 procent av eleverna kvar i sin region. I övriga kluster stannar drygt hälften av eleverna kvar.

4.2.3 Planering av lokaler för år 2023–2031

Vid första placeringsperiodens slut förväntas 7 900 fler gymnasieelever finnas i samverkansområdet. Enligt Stockholms stads elevantalframskrivning förväntas 4 700 fler gymnasieelever gå på en skola i Stockholm varav 2 100 elever i en kommunal skola.

4.2.3.1. Lokalbehovet under första planeringsperioden

Figur 4.3: Förväntat antal gymnasieelever i regionen

Regi		Stockholms elever	Elever från andra kommuner	Totalt
Stockholms kommunala skolor	2022	11 534	6 709	18 243
	2031	13 269	7 102	20 372
	Förändring	1 735	393	2 129
Fristående skolor i Stockholm	2022	11 186	12 746	23 932
	2031	12 832	13 662	26 495
	Förändring	1 646	916	2 563
Övriga huvudmän i regionen	2022	6 656	36 458	43 114
	2031	7 695	38 628	46 323

	Förändring	1 039	2 170	3 209
	2022	29 376	55 913	85 289
	2031	33 797	59 393	93 190
Totalt	2040	32 540	58 034	90 574
	Förändring 2022–2031	4 421	3 479	7 900
	Förändring 2031–2040	-1 257	-1 359	-2 616

Källa: Stockholms stads framskrivning av gymnasieelever 2023, Stockholms stads befolkningsprognos 2022 och SCB befolkning Stockholms län 2022.

Stadens befolkningsprognos visar att antalet i gymnasieålder i länet ökar fram till år 2026 för att därefter minska vid prognosperiodens slut 2031. Utvecklingen bland 16–18 åringar folkbokförda i Stockholm avviker något från resten av länet. Här bedöms volymen bli som störst år 2027 för att sedan ligga kvar på ungefär samma nivå fram till år 2031.

Skillnaden i befolkningsutvecklingen mellan Stockholm och övriga länet har viss effekt på elevframskrivningen. Årets framskrivning visar en större ökning av antalet stockholmselever i stadens egna skolor jämfört med tidigare, samtidigt som elevökning från övriga länet bedöms bli lägre. Prognosen för stadens fristående huvudmän visar minskade volymer, både vad gäller antalet stockholmselever och elever från övriga länet.

Utöver befolkningsprognosen utgår elevframskrivningen från ett antagande om andelen elever inom kommunal respektive fristående regi. Antagandet baseras på den faktiska andelsfördelning föregående läsår i respektive årskurs. Årets elevframskrivning antar att dagens fördelning av elever mellan respektive huvudman bibehålls under hela prognosperioden. Föregående elevframskrivning antog att stadens fristående skolor skulle öka sin andel stockholmselever på bekostnad av densamma i egen regi. Effekten av att andelen stockholmselever i egen regi antas vara oförändrat blir en ökad elevvolym i stadens kommunala skolor. Detta trots att befolkningsutveckling är relativt oförändrat jämfört med fjolårets prognos.

Antagandet om andelsfördelningen bygger på historiskt data, varför hänsyn behöver tas till framtida kapacitetsförändringar eller förändringar i programutbud som kan påverka hur fördelningen faller ut. Till exempel när en ny gymnasieskola startar och ett stort antal nya platser tillförs, kan detta leda till att fördelningen mellan huvudmännen avviker från elevframskrivningen.

För gymnasieskolan är läge och attraktivitet avgörande. I innerstaden och stadens centrala delar är tillgången till mark begränsad och lokalkostnaderna är höga. Det är därför inte ekonomiskt hållbart att planera för tillkommande kapacitet i enbart centrala delar. Detta skapar, utöver höga lokalkostnader som staden med nuvarande system inte kompenseras för via regionens prislista, en ökad konkurrens på skolorna i innerstaden.

Elevökningen i regionen fram till år 2027 består till större del av stockholmselever än kranskommunernas elever. Det innebär sannolikt att risken för utträngningseffekter minskar

under förutsättning att både staden och fristående huvudmän utökar sin kapacitet i lägeskommun Stockholm.

Förvaltningen ska planera för att andelen barn folkbokförda i Stockholm som går i en gymnasieskola i staden, fristående eller kommunal, över tid bibehålls. Ska stockholmselever ges möjlighet att komma in på en skola i staden i samma utsträckning som idag krävs en utökad kapacitet. Förvaltningens lokalplanering förutsätter att en viss andel stockholmselever går i en fristående gymnasieskola i staden, varför det är viktigt att det även tillskapas nya platser i fristående regi. Historiskt har antalet platser hos fristående huvudmän ökat i takt med elevvolymerna och bidragit till att möta det totala behovet inom staden. Med en svagare befolkningstillväxt tillsammans med rådande samhällsekonomiska förutsättningar finns en risk att investeringsviljan hos fristående aktörer försvagas. Osäkerheter kring kostnadsutvecklingen och förväntade intäkter kan få konsekvenser för antalet nya platser i fristående regi. Då kan det krävas fler platser i egen regi om stockholmselever ska ges möjlighet till en skola inom staden.

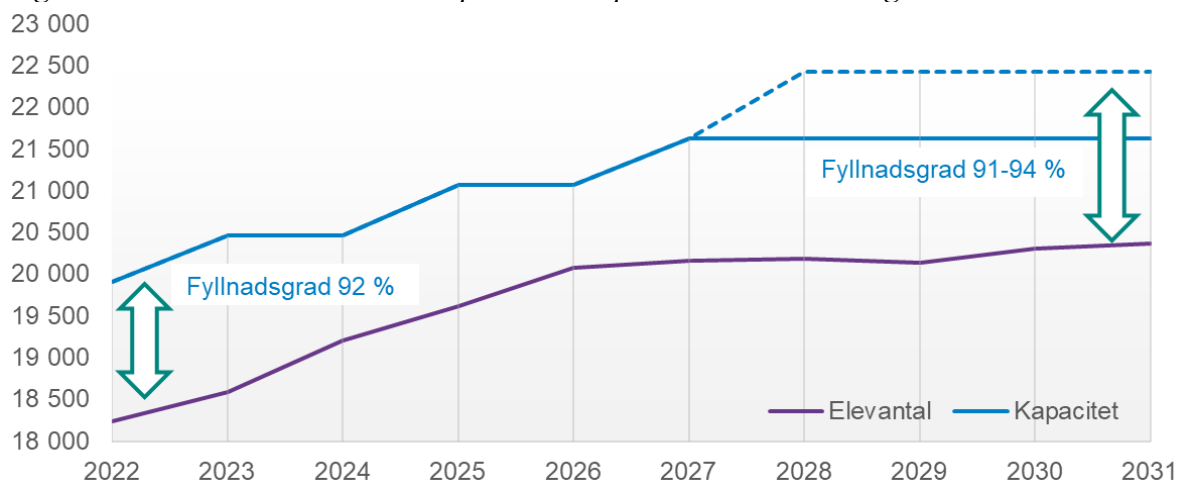
4.2.3.2. Behov av nya platser

Årets prognos visar att det kommer finnas 7 900 fler elever i länets gymnasieskolor år 2031 jämfört med 2022, varav 4 700 elever på skolor inom staden. Elevantalet i stadens kommunala skolor förväntas öka med cirka 2 100 under samma period, varav 1 700 stockholmselever. Antagandet bygger på att det kommer finnas plats för cirka 2 500 fler elever på fristående skolor i staden. Vidare krävs att regionens övriga huvudmän kan bereda plats för cirka 3 200 fler elever fram till år 2031. Samtidigt visar antagningsstatistik från Storsthlm ett överskott på cirka 3 000 platser i länet, varför cirka hälften så många nya platser kan vara tillräckligt för att möte behovet.

På stadsövergripande nivå finns det idag ledig kapacitet för cirka 700 elever utifrån en fyllnadsgrad på 95 procent. Mängden outnyttjad kapacitet är dock beroende av programsammansättning samt att den är fördelad på ett flertal skolor varför överskottet ska betraktas som en yttersta gräns.

Fram till år 2031 planerar förvaltningen för cirka 1 700 nya gymnasieplatser genom ny- och ombyggnation exkluderande möjlig användning av lokaler på Sveaplans. Det är cirka 400 platser färre än det förväntade behovet i egen regi. Antalet planerade elevplatser i kombination med befintlig lokalkapacitet bedöms vara fullt tillräcklig för att möta behovet under prognosperioden. Beroende om Sveaplan tas med i planeringen eller inte, förväntas fyllnadsgrad i de kommunala gymnasieskolorna variera mellan 91 och 94 procent år 2031 (figur 4.4).

Figur 4.4: Förväntat elevantal och planerad kapacitet i kommunala grundskolor i Stockholm.

Fristående huvudmän

Utifrån dagens andelsfördelning bedöms ytterligare 2 500 fler elever gå i fristående skolor i Stockholm år 2031. Ansökningar om att starta nya utbildningar har minskat de senaste åren, samtidigt som elevprognoser har skrivits ned. Orsaken till färre ansökningar kan bero på olika faktorer; till exempel en svagare befolkningstillväxt, samhällsekonomiska förutsättningar samt nya lagkrav. Detta medför en osäkerhet vid bedömningen av fristående aktörers förmåga att växa i takt med det förväntade behov. Utöver en svagare elevökning och generella kostnadsökningar kan också nya lagkrav påverka. För utbildningar som påbörjas hösten 2025 tillämpas nya skollagen om dimensionering av gymnasial utbildning. Det innebär att nya utbildningar inom gymnasieskolan godkänns om de bedöms fylla arbetsmarknadens behov. Lagändringen kan innebära att färre ansökningar beviljas men också att färre ansökningar görs.

Andra kommuner i regionen

Behovet av kapacitetsutökning är inte lika stort hos regionens övriga kommuner. Elevframskrivningen visar att det behövs plats för drygt 3 000 fler gymnasieelever i övriga länet fram till 2031. Detta är en relativt liten elevvolym som ska hanteras av 26 kommuner. Här finns en risk att det kommer saknas incitament för andra kommuner att investera i nya enheter. Även om platserna som skapats på nya skolenheter i regionen till större del tillkommit i kranskommunerna än i lägeskommun Stockholm, har majoriteten varit i fristående regi.

4.6.2.3. Planerade lokalförändringar under första planeringsperioden

De 1 700 nya platserna inom eget bestånd tillskapas genom 800 platser på nybyggda skolor och cirka 900 platser genom om- och tillbyggnader av befintliga skolor. Fullständig sammanställning av större planerade byggprojekt se figur 4.5.

Betty Petterssons gymnasium startade sin verksamhet hösten 2022 med en elevkapacitet om 150 platser. Förseningar i projektets både etapper har inneburit att lokalytor inte kunnat ta i bruk som planerat. Under 2023 färdigställs projektets första etapp och gymnasiets kapacitet utökas till 450 platser. När projektets andra etapp färdigställs hösten 2025 kan gymnasiet nå full kapacitet om totalt 660 platser.

Ny gymnasieskola för cirka 800 elever planeras i Slakthusområdet med färdigställande hösten 2026. En privat aktör ska uppföra skolbyggnaden som SISAB sedan hyr.

Utbildningsförvaltningen ska i sin tur hyra lokalerna i andrahand. Detta är en skillnad mot de avtal som till fullo regleras genom samverkansavtalet för utbildningslokaler, som är kostnadsbaserat över tid. Förvaltningen avser att starta skolverksamheten i en tillfällig lokal från hösten 2025 och fram tills att den permanenta skolbyggnaden är färdig. På så sätt kommer förvaltningen fylla den nya permanenta gymnasieskolan med två årskurser år 1.

Inom befintligt lokalbestånd kommer Midsommarkransens gymnasium kunna utöka sin kapacitet efter att evakueringen av Aspuddens grundskola avslutats sommaren 2023. Både skollokaler och utemiljö som grundskolan nyttjat återanpassas för gymnasieverksamhet. Förvaltning avvecklar även två paviljonger när grundskolan flyttar tillbaka till sina ordinarie lokaler i Aspudden. En kapacitetsökning på gymnasiet är avhängig kapaciteten i matsalen. Detta utreds för att säkerställa att verksamheten kan utökas med cirka 200 platser till år 2025.

Det pågår en kapacitetsökning av kök och matsal på Thorildsplans gymnasium med färdigställande hösten 2027. Projektet innebär att skolans kapacitet utökas med drygt 200 platser. Nuvarande matsalspaviljong avvecklas i samband med projektets färdigställande.

Hösten 2023 utökas kapaciteten på Bromma gymnasium samband med färdigställande av en konceptbyggnad samt verksamhetsanpassning av kök och matsal. Kapacitetsutökningen omfattar totalt 350 platser.

Förvaltningen utreder alternativ till det så kallade ”Tropikhuset” på Spånga gymnasium vars lokaler behöver totalrenoveras alternativt rivas. Förvaltningen avser inte att förslå uppbyggnad av ett nytt ”Tropikhus” utan undersöker andra möjligheter till djurhållning utifrån de ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningarna på Spånga gymnasium. Andra befintliga resurser som kan skapa förutsättningar för ett attraktivt Naturbruksprogram ingår i utredningen. Ett exempel är Hästa gård som nyttjas idag av Spånga gymnasium vid praktiska moment inom naturbruksutbildningarna. Vid uppbyggnad av nya lokaler bör förvaltningens övriga verksamhetsbehov beaktas.

Tidplanen för SISAB:s underhåll av kök och matsal samt ventilationsanpassningar på ISSR har omprövats med anledning av tillsyn och utvärdering av skolans IB-program (International

Baccalaureate) våren 2025. En ny tidplan samt evalueringslösning behöver tas fram 2023. Preliminärt bedöms underhållsarbetet påbörjas sommaren 2025.

Under 2022 påbörjades en förstudie avseende möjligheten att anpassa Sveaplans gymnasium för gymnasieverksamhet. För att nå en rimlig ekonomi utifrån skolorganisation och lokalkostnader behöver kapaciteten uppnå minst 800 elever. Resultatet av förstudien bedömer detta som möjligt. Utifrån aktuell elevprognos, befintlig lokalkapacitet och planerade kapacitetsförändringar finns en risk för överetablering om ytterligare kapacitet tillförs. Förvaltningen undersöker därför alternativ till att nyttja lokalerna enbart för gymnasieverksamhet vilket även omfattar andra behov inom staden.

Under den första planeringsperioden avvecklas två klassrumspaviljonger varav en vid Globala gymnasiet hösten 2023 och en vid Kungsholmens gymnasium hösten 2026. Avvecklingarna innebär att verksamheterna minskar sitt elevtag med cirka 40 platser vardera.

Ett lokalsök har startats för en mindre verksamhet inom den anpassade gymnasieskolan för elever som söker till det individuella programmet (IAND). I första hand önskas lokaler till nordvästra Stockholm för att öka stadens geografiska spridning av IAND platser.

Figur 4.5: Sammanställning över större planerade byggprojekt på stadens gymnasieskolor, 2023-01-01.

Huvudsakligt syfte	Skola	Syftemål	Kapacitetsförändring	År	Nämndbeslut*
Underhåll	ISSR	Kök Matsal	0	2025	G 2020-03-12
	ISSR	Evakuering Anpassning	0	2025	
	Lindeparkens gymnasiesärskola	Kök	0	2026	
	Södra Latins gymnasium	Kök Matsal	0	2023	
	S:t Eriks gymnasium	Kök	0	2025	
Nya skolor	Slakthusområdet	Kapacitetsökning	800	2026	U 2020-08-27
	Slakthusområdet	Tillfällig inhyrning	200	2025	
	Ny enhet anpassad gymnasieskola	Kapacitetsökning	20	2024	
	Sveaplan	Kapacitetsökning	800**	2028	
	Hedvigsbergssalarna	Idrottskapacitet	0	2028	U 2021-06-17
Om- och/eller utbyggnad	Spånga gymnasium/Hästagård	Anpassning	Utreds	2028	
	Betty Petterssons gymnasium	Kapacitetsökning	450	2023–25	G 2023-02-23
	Bromma gymnasium	Kök Matsal Kapacitetsökning	350	2023	G 2020-04-23
	Midsommarkransens gymnasium	Rehabgym	0	2025	
	Midsommarkransens gymnasium	Kapacitetsökning	200	2025	
	Thorildsplans gymnasium	Kök Matsal Kapacitetsökning	225	2027	I 2021-03-18
Avveckling	Globala gymnasiet	Tidsbegränsat bygglov	-40	2023	
	Thorildsplans gymnasium	Tidsbegränsat bygglov	-225	2027	
	Slakthusområdet	Avveckling tillfällig inhyrning	-200	2026	
	Kungsholmens gymnasium	Tidsbegränsat bygglov	-40	2026	
Totalsumma			1 740		

*U=utredningsbeslut UTBN, I=inriktningsbeslut UTBN, G=genomförandebeslut UTBN, IH=inhyrningsmedgivande UTBN.

** Förstudie indikerar en möjlig kapacitet för minst 800 elever.

4.2.4. Långsiktig planering av behovet av lokaler mellan år 2031–2040

Det finns en stor osäkerhet vad gäller elevutvecklingen på längre sikt. SCB:s befolkningsprognos visar att det kommer finnas cirka 4 500 färre 16–18 åringar i länet år 2040 jämfört med 2031, varav 2 800 i Stockholm. Stadens befolkningsprognos visar en annan bild. Här bedöms antalet 16–18 åringar i Stockholm ligga kvar på ungefär samma nivå under hela prognosperioden. En viss minskning sker fram till år 2036 men som återhämtas vid prognosperiodens slut.

4.2.4.1. Lokalbehov under andra planeringsperioden

Osäkerheter i prognosunderlag medför också osäkerheter i lokalplaneringen i relation till kapacitetsbehovet. Men även om det finns avvikelser mellan prognosunderlagen så är de eniga om att elevvolymerna, både i staden och i länet som helhet, inte kommer att öka efter år 2031.

Utifrån stadens elevprognos bedöms de kapacitetsförändringar förvaltningen gör under den första planeringsperioden även vara nödvändiga i relation till kapacitetsbehovet på längre sikt.

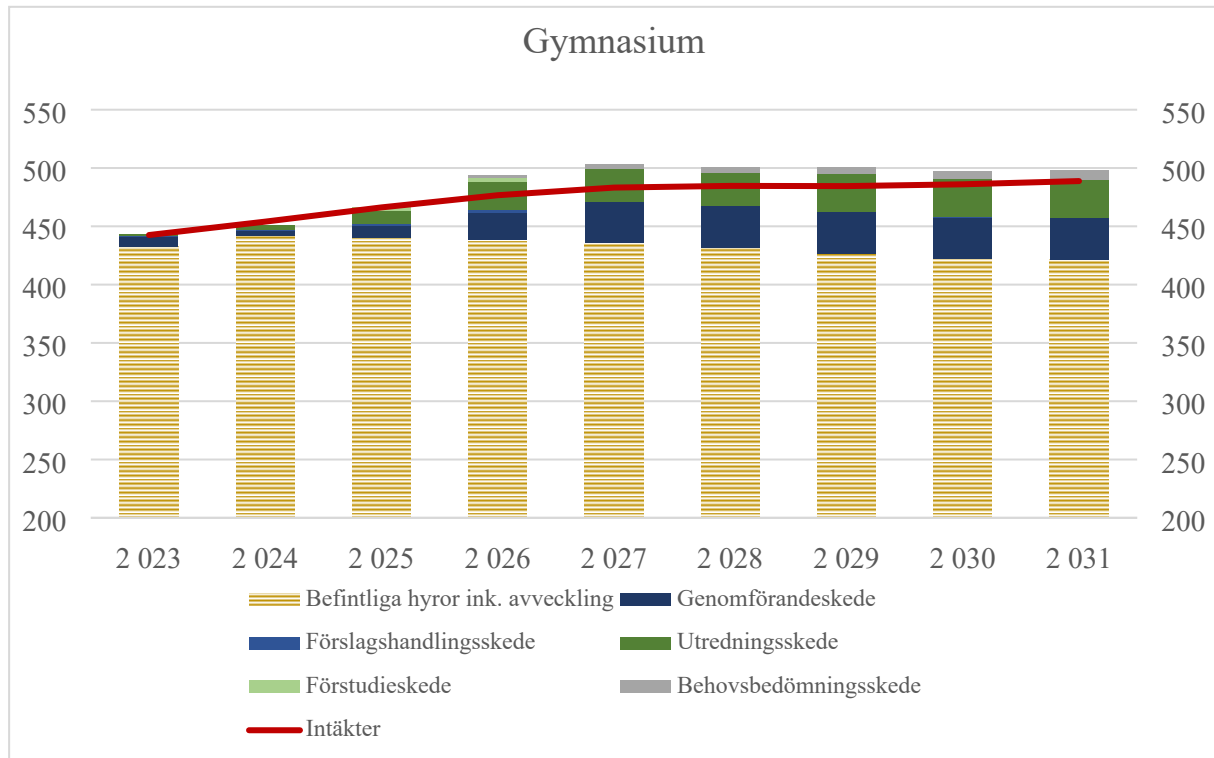
4.2.4.2. Planerade lokalförändringar under andra planeringsperioden

Förvaltningen har idag inga planerade lokalförändringar mellan år 2031 och 2040. Den tidigare planerade gymnasieskolan i Hagastaden bedöms utifrån aktuella elevprognoser, befintlig kapacitet och planerade kapacitetsökningar inte längre behövas under denna period. Arbetet med detaljplan för att säkra plats för eventuell framtid skolverksamhet fortskrider. Dock avser inte förvaltningen beställa en skola i Hagastaden under överskådlig tid.

Detaljplanarbetet i Hagastaden är ett av förvaltningens samverkansprojekt med idrottsförvaltningen, vilka planerar för en ny idrottshall i området. Utbildningsförvaltningen har som avsikt att fortsätta samverka med idrottsförvaltningen kring den nya idrottshallen i det fall idrottshallen byggs.

4.2.5 Hyreskostnadsutveckling

Figur 4.6: Gymnasieskolans intäkts- och hyreskostnadsutveckling i miljoner kronor 2023–2031

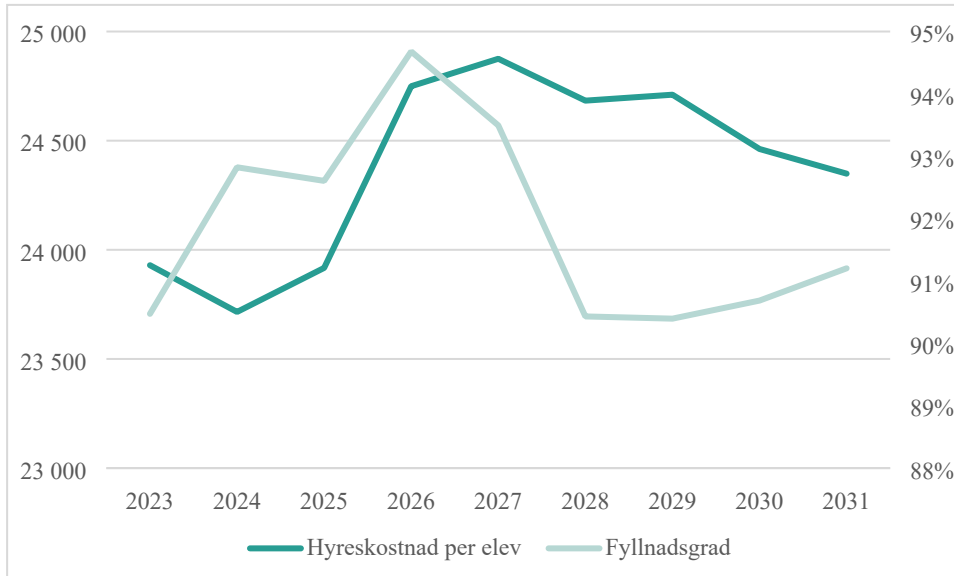

Intäktsgrundande elever beräknas som ett genomsnitt av förväntat antal elever på vårterminen och höstterminen respektive år. Intäkterna beräknas som 21,5 procent av elevschablonerna med en oförändrad grundschablon under planeringsperioden.

Höstterminen år 2026 planeras den nya gymnasieskolan i Slakthusområdet att öppna vilket leder till ökade hyreskostnader med den första hela årshyran år 2027. Förvaltningen utreder också möjligheten att göra om Sveaplans gymnasium för gymnasieverksamhet med verksamhetsstart år 2025 vilket i figuren redovisas som ökade hyreskostnader motsvarande hela byggnaden. Förutom de två nya gymnasieskolorna planeras ett antal om- och tillbyggnadsprojekt samt ett mindre antal ej kapacitetspåverkande projekt. Kostnadsökningen motverkas, förutom genom amortering av befintliga investeringstillägg, även genom avveckling av lokaler med tidsbegränsade bygglov.

Givet dagens lokalplanering och att det även fortsättningsvis avsätts 21,5 procent av elevschablonen för lokalkostnader så skulle de förväntade intäkterna möta de förväntade kostnaderna för befintliga hyror och byggprojekt som nu befinner sig i genomförandeskede. Däremot finns inte ekonomiskt utrymme för alla de byggprojekt som befinner sig i tidigare skeden om inte elevschablonerna höjs de kommande åren. Det innebär att förvaltningen under året kommer att behöva fortsätta arbetet med att prioritera mellan de planerade byggprojekten för att kunna sänka den framtida hyreskostnadsökningen och inte tillskapa fler nya platser än vad som behövs.

Figur 4:7: Hyra per elev och fyllnadsgrad i gymnasieskola, utveckling år 2023–2031

Årshyran har dividerats med det intäktsgrundande antalet elever i stadens egna skolor. Intäktsgrundande elever beräknas som ett genomsnitt av förväntat antal elever på vårterminen och höstterminen respektive år. Både stockholmselever och elever från andra kommuner i Stockholms stads skolor ingår. Elevantalen skiljer sig något från de elevantal avseende respektive års hösttermin som ligger till grund för behovsberäkningarna.

Både antalet elever och antalet platser utökas under första prognosperioden och utvecklingen sker i ungefär samma omfattning vilket 2031 ger en i princip oförändrad fyllnadsgrad jämfört med idag. Trots detta stiger hyreskostnaden per elev vilket bland annat beror på att kostnaderna för nybyggda platser överstiger kostnaderna för de tillfälliga platser som avvecklas under perioden. Kostnadsökningen beror också på världsläget med hög inflation och ökade räntekostnader under planeringsperioden.